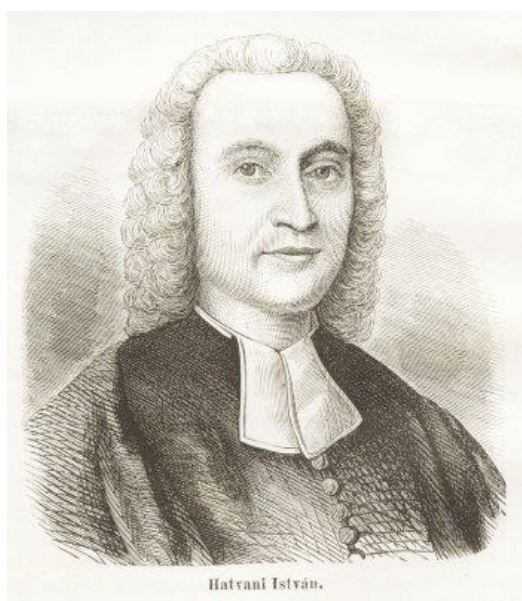

Debreceni Egyetem
Hatvani István Szakkollégium

2021. évi Tavaszi Tudományos Hallgatói Konferencia

Programfüzet

2021. április 30. (péntek)
Online Konferencia – Cisco WebEx Meetings
Debreceni Egyetem Hatvani István Szakkollégium
4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

A Konferencia programja:

2021. április 30. péntek

9:00 Megnyitó (WebEx)

<https://unideb.webex.com/unideb-hu/j.php?MTID=m09c203608c4a9c1e0a31d2ea21aa0066>

- Dr. Pintér Ákos
a Hatvani István Szakkollégium igazgatója
- Dr. Szendrei Ákos
a Hatvani István Szakkollégium igazgatóhelyettese
- Ónadi Sándor
a Hatvani István Szakkollégium Hallgatói Önkormányzatának elnöke

9:30 Ókortudományi szekció (WebEx)

<https://unideb.webex.com/unideb-hu/j.php?MTID=m3b011b33afcaba2b0979ba0886fb5643>

9:30 Közép- és kora újkori történeti szekció (WebEx)

<https://unideb.webex.com/unideb-hu/j.php?MTID=m04f02b60f1e3cb5ed0ef9a7e5bf2a91e>

9:30 Modernkori történeti szekció (WebEx)

<https://unideb.webex.com/unideb-hu/j.php?MTID=m835b0d609d8111e5e6913b73eb498f72>

9:30 Néprajztudományi szekció (WebEx)

<https://unideb.webex.com/unideb-hu/j.php?MTID=ma5b55ec6bbdb81d144052118fd6f2f9e>

9:30 Kultúratudományi szekció (WebEx)

<https://unideb.webex.com/unideb-hu/j.php?MTID=m47fc7eeba1b7f41411638582f716696e>

9:30 Társadalomtudományi szekció (WebEx)

<https://unideb.webex.com/unideb-hu/j.php?MTID=m8fa9981286568e92eea42875203e1431>

9:30 Természettudományi szekció (WebEx)

<https://unideb.webex.com/unideb-hu/j.php?MTID=mf554ce10c0b5dc0385fe0afe0e552ac8>

9:30 Ókortudományi szekció

Levezető elnökök: Dr. Gesztelyi Tamás – Dr. Takács Levente

Simon Attila (Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Hatvani István Szakkollégium, II. Történelem MA): A legio XIII gemina vallásossága a legio daciai tartózkodása idején

Témavezetők: Dr. Forisek Péter - Dr. Szabó Edit

Előadásomban a legio XIII gemina daciai tartózkodásának ideje alatt szolgáló katonák vallásosságát szeretném bemutatni. A tartományból előkerült, a legióhoz kapcsolódó kultikus feliratok segítségével kívánok rámutatni arra, hogy milyen különbségek voltak a különböző rangban szolgálók vallásos gyakorlata között, másrészt megmutatni, hogy a legio hitgyakorlása mennyiben felel meg azon elképzeléseknek, amely általánosan érvényes a római legiók vallásgyakorlására. A pogányok és keresztények közötti viszony régóta égető kérdése a római császárkor

Berecz Gábor (Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Hatvani István Szakkollégium, IV. Történelem-Latin osztatlan tanári mesterképzés): A Legio II Adiutrix és a Legio VI Victrix centurióinak származása

Témavezetők: Dr. Szabó Edit - Dr. Takács Levente

A Legio II Adiutrix a római császárkor egyik kiemelt jelentőségű alakulata volt Pannoniában. Az egység számos fontos hadjáratban vett részt. A térség katonai jelentősége a Kr. u. 3. században a tartomány számára is prosperáló hatással volt. Céлом a legio e régióban betöltött társadalomtörténeti szerepének vizsgálata. E kutatás részeként a csapat egy tiszti csoportját, a centuriókat vizsgáltam származás szempontjából, kontrollcsoportul választva a Legio VI Victrixet.

Az Információs és Technológiai Minisztériuma ÚNKP-20-2 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának szakmai támogatásával készült.

Lengyel Rita - Karácsony Dávid (Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Jog- és Államtudományi Kar, Eötvös József Collegium, V. Osztatlan jogász MA): Liber Singularis Regularum - Fragmentumok

Témavezetők: Dzsida Orsolya - Dr. Erdődy János

Jelen előadás megkísérli gazdagítani a római jog magyar nyelvre lefordított forrásainak körét azzal, hogy az Ulpianusnak tulajdonított Liber Singularis Regularum legfrissebb forráskritikai szövegén alapulva prezentálja a római jog egy igen fontos gyűjteményének első teljes, önálló magyar fordítását. Az előadásban hat öröklési tárgyú fejezet egy-egy fragmentumát emeltük ki, ezek mentén mutatjuk be a római jogi primér források fordításának sajátosságait, bemutatjuk a kéziratot, valamint megvizsgáljuk a szöveg kohézióját.

Ménesi Bence László (Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Hatvani István Szakkollégium, II. Latin-Történelem osztatlan tanári mesterképzés): Pogányok és keresztények Ambrosius 17. levelében

Témavezető: Dr. Tóth Orsolya

A pogányok és keresztények közötti viszony régóta égető kérdése a római császárkor vallástörténetének. Az utóbbi évtizedek kutatásai több szempontból is megkérdőjelezték e két kategória különválasztását. Előadásom célja felvázolni a vallástörténet-írás jelenlegi álláspontját erről problémáról, valamint elhelyezni benne Milánó püspökének, Ambrosiusnak a 17. levelét. Emellett röviden kitérek Ambrosius tágabb munkásságára, valamint ismertetem a levél néhány retorikai stratégiáját, amelyek segítségével a szerző éles határvonalat húz pogányság és kereszténység közé.

9:30 Közép- és kora újkori történeti szekció

Levezető elnökök: Dr. Papp Klára – Dr. Bárány Attila

Ónadi Sándor (Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Hatvani István Szakkollégium, II. Történelem MA): Az első keresztes hadjárat (1095-1099) morális görbéje, s annak módszertani alapjai

Témavezető: Dr. Bárány Attila

Kutatásaim során az első keresztes hadjáratról, s leginkább annak egyházi résztvevőivel foglalkoztam. A forrásokból kivehető, hogy a kezdeti buzgalom ellenére a sereg többször megtorpan, de valamilyen oknál fogva mégis folytatja az utat. Miért tartottak ki, milyen erőtartalékból táplálkoztak a zarándokok akkor, amikor még a legnagyobb fejedelmek is a hadjárat feladását fontolgatták? Jelenlegi vizsgálataim alapján úgy gondolom, hogy az egyháziak voltak, akik igyekezett úrrá lenni ezeken a válságpontokon, s példamutatásuknak, biztatásuknak köszönhető, hogy a sereg nem oszlott fel az éhínség, a szárazság és a fenyegetettség ellenére. Az előadásban bemutatom az általam készített adatbázist, az egyes bejegyzések számszerűsítésének módját, s az értékekből kirajzolható morális görbét.

Az Információs és Technológiai Minisztériuma ÚNKP-20-2 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának szakmai támogatásával készült.

Varga Virág (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történelemtudományi Doktori Iskola, Történelem Segédtudományai Doktori Program, Eötvös József Collegium, I. PhD): A tatárjárás során harcoló magyar főurak és nemzetségük társadalmi-politikai helyzete a mongol invázió előtt és után

Témavezető: Dr. Körmendi Tamás

Az előadásban bemutatom, hogy okleveles források alapján mely magyar főurak rekonstruálhatók név szerint az 1241-42-es tatárjárás során harcoló magyar seregből és hogy milyen birtokadományokban részesültek a mongolok elleni vitézségüknek köszönhetően. Ezt követően néhány jellemző példát ismertetve elemzem, hogyan alakult politikai pályafutásuk a tatárjárást követően, jelenthetett-e ugródeszkát pályájukban az esemény, és utódaiknak sikerült-e megvetniük a lábát az ország politikai elitjében.

Az Információs és Technológiai Minisztériuma ÚNKP-20-3 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának szakmai támogatásával készült.

Török Ábel (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Eötvös József Collegium, III. Ókori nyelvek és kultúrák BA): A pelagóniai ütközet forrásainak irodalmi vizsgálata

Témavezető: Dr. Krász Lilla

Az előadás a *Moreai Krónikában* ránk maradt „hőskölteménynek” eredetét és jellegzetességeit vizsgálja, amelynek főhőse a pelagóniai ütközetben vitézkedő Geoffroy de Bruyères. Az előadás feltárja a hősköltemény irodalmi párhuzamait, a különböző korabeli történeti művek filológiai szempontból történő összevetésével választ ad arra, miért térnek el ilyen nagy mértékben a pelagóniai ütközet forrásai, és bemutatja, milyen irodalmi, társadalomtörténeti okokból kerülhetett a hősköltemény a *Moreai Krónikába*.

Az Információs és Technológiai Minisztériuma ÚNKP-20-1 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának szakmai támogatásával készült.

Varga Imre Solt (Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Hatvani István Szakkollégium, IV. Földrajz-Történelem osztatlan tanári mesterképzés): Az 1420-as huszita hadjárat útvonala

Témavezető: Dr. Bárány Attila

Kutatási területem Luxemburgi Zsigmond huszita hadjáratainak első fele (1420–1424). A témámban – eddigi eredményeim közül – az első huszita hadjárat útvonalának részleges rekonstrukciójában elérteteket szeretném ezen a konferencián bemutatni. Az elért eredmények mellett a kutatás további menetét szeretném prezentálni, felhasználva a történeti földrajz legújabb módszereit, illetve a korabeli forrásokat.

Kanász Viktor (Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Interdiszciplináris Doktori Iskola, Középkori és Koraújkori Doktori Program, IV. PhD): Kapitány és katona. Thury György Nagykanizsán

Témavezetők: Dr. Fedeles Tamás - Dr. Tusor Péter

Thury György a 16. századi oszmán-ellenes harcok ikonikus alakjává vált az elmúlt évszázadok során. Ez elsősorban (vár)palotai és (nagy)kanizsai kapitánysága idején elért hadi sikereinek köszönhető. Élete utolsó éveit a kanizsai főkapitányság kiépítésével és védelmezésével töltötte. Előadásomban e tevékenységét mutatom be, végül kitérek halálának és sírhelyének történetére, valamint a helyi kultuszának kialakulására.

9:30 Modernkori történeti szekció

Levezető elnökök: Dr. Püski Levente – Dr. Szilágyi Zsolt

Szűcs Adél (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Eötvös József Collegium, III. Angol-Történelem osztatlan tanári mesterképzés): A késő barokk és a felvilágosodás határán: főrangú hölgyek könyves műveltsége a 18. századi Magyarországon

Témavezető: Dr. Krász Lilla

A kutatásunkban öt 18. századi magyarországi és erdélyi nemesasszony könyvtárait, könyves műveltségét és a mecénatúrában végzett tevékenységét vizsgáljuk. A vizsgálódásban arra voltunk kíváncsiak, hogy a század művelődéstörténeti korszakai miként jelennek meg az asszonyok olvasmányáiban, a hozzájuk intézett dedikációkban.

Nagy Bertalan (Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Hatvani István Szakkollégium, IV. Földrajz-Történelem osztatlan tanári mesterképzés): Az adatbázisépítés módszertani kérdései a 19–20. századfordulós születési anyakönyvek társadalomtörténeti feldolgozási kísérletén keresztül

Témavezető: Dr. Szilágyi Zsolt

Álmosd a történelmi Bihar vármegye területén fekvő falu (1920-ban 2200 fő körül alakult népessége), ahol reformátusok, görögkatolikusok, római katolikusok és zsidók is éltek. Előadásomban Álmosd település polgári anyakönyvei közül a születési anyakönyvek kapcsán egy társadalomtörténeti, történeti demográfiai vizsgálat lehetőségeit szeretném felvázolni.

Bán Gergely Károly (Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történelmi és Néprajzi Doktori Iskola, Történelem Program, III. PhD): Trianon és a "nagy háború" hatása a magyar városhálózatra - Módszertani keretek

Témavezető: Dr. Szilágyi Zsolt

Témaválasztásom háttérében a téma tudományos fontossága, az egyre erősödő hazai kvantitatív kutatások és a trianoni trauma új szemszögből való megvilágítása húzódik. Ezt azért is tartom újszerű megközelítésnek, mert tény, hogy 1920 június 4-e jelentősen sújtotta hazánkat

valamennyi téren, azonban napvilágot láttak olyan megközelítések (Demeter 2018, Szilágyi 2018, Tomka 2018), amelyek már árnyaltabb képet festenek Trianonról és annak hatásairól. Kutatásom során olyan kérdésekre keresek választ, mint például arra, hogy Trianon miként érintette a hazai városhálózatot, mint hálózatot; vagy arra, hogy valóban negatívan érintett valamennyi határmenti várost a békeszerződés? Esetleg voltak, akik előnyt tudtak kovácsolni? Jelen előadásom során a kutatás módszertani kereteit tervezem ismertetni.

Az Információs és Technológiai Minisztériuma ÚNKP-20-3 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának szakmai támogatásával készült.

Buzgó Gábor (Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történelmi és Néprajzi Doktori Iskola, Történelem Program, II. PhD): Vándormozgalom a Tiszántúl területén 1900–2010 kapcsán

Témavezető: Dr. Szilágyi Zsolt

A Tiszántúl határzónájának jelentős része manapság népességekibocsátó tájnak számít, az elmúlt évszázadra vonatkozó elemzésemben igyekszek bemutatni, hogy a vándormozgalommal kapcsolatban milyen sajátos területi mintázatok érvényesültek a térségben. Emellett arra is szeretnék kitérni, hogy milyen gazdaság- és társadalomtörténeti folyamatok vezethettek ahhoz, hogy a vizsgált nagytáj mára periférikus térséggé vált, és ebben mekkora szerepe lehetett a trianoni államhatárnak.

Bebes Árpád (Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történelmi és Néprajzi Doktori Iskola, Történelem Program, I. PhD): Kérdésfelvetések a II. világháború előtti magyarságfogalom kapcsán

Témavezető: Dr. Romhányi Beatrix

A magyarság történelmi tudatának és identitásának problematikáját leginkább fogalmi elemeinek ellentmondásaiban lehet kimutatni. A II. világháborút megelőző másfélszáz évben ezek az identitáselemek változékony hatások sodrában formálódtak, és vizsgálói saját koruk eszméinek fogságában próbáltak magyarázatokat találni. E korszak végének jelentős alakja Szekfű Gyula, akinek magyarság-elképzelésében megfigyelhetjük magyarságtudatunk sokszínű és problematikus kérdéseit.

9:30 Néprajztudományi szekció

Levezető elnök: Dr. Kavecsánszki Máté

Nagy Gergő (Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Hatvani István Szakkollégium, IV. Néprajz-Muzeológia BA): Görögkatolikus településrészek a magyarországi Érmelléken

Témavezető: Dr. Kavecsánszki Máté

A magyarországi Érmellék településeinek szerkezetére igen jellemző a görögkatolikusság által létrehozott külön településrészek (Oláhfalu, Oláhváros, Oláh utca etc.). A XVIII. század eseményei jelentősen átrajzolták a térség vallási és etnikai arculatát. Az előadásomban az érintett területek történeti és társadalomnéprajzi vonatkozásait ismertetem, illetve ezek jelenkori hatásait Bagamér, Álmosd, Kokad, Nagyléta és Vértes görögkatolikus magyar, ruszin és román népességére.

Hegedűs Edit (Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Hatvani István Szakkollégium, V. Történelem-Hon- és népismeret osztatlan tanári mesterképzés): A csipkekészítők forrásai: műhelyrajzok és kézimunkaújságok

Témavezető: Dr. Keményfi Róbert

Előadásomban a csipkekészítők legfontosabb eszközének, a műhelyrajznak a megjelenésével és különböző változataival foglalkozom. A bedolgozóknak kiadott, magyarázat nélküli, gyakran darabos kéziratoktól a 20. század kézimunkaújságaiban megjelenő, leírásokkal és diagrammokkal segített, fotókon megjelenített tárgyakig vázolom fel, miket tudtak a csipkekészítők követni az alkotás folyamatában.

Vadász Márton (Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Hatvani István Szakkollégium, I. Néprajz MA): A derecskei szőlőskertek múltja és jelene

Témavezető: Dr. Kavecsánszki Máté

A Bihari-sík paraszti szőlőkultúrája nem ismeretlen a néprajztudomány számára: az 1960-as évektől kezdve több jeles kutató foglalkozott a témával, és az utóbbi években is napvilágot láttak a szőlőskertek világát bemutató publikációk. Előadásomban a 2020 őszén Derecskén végzett kutatásaimról számolok be. Célom összefoglalni a város szőlőskertjeinek múltját, majd bemutatni saját tereptapasztalataim alapján a jelenben tapasztalható állapotokat.

Barna Anita (Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Hatvani István Szakkollégium, II. Néprajz MA): Hajdúnánás-Tedej településrész fejlődéstörténete. Egy szocialista mezőgazdasági nagyüzem és a hozzá kapcsolódó lakótelep kialakulása

Témavezető: Dr. Csiszár Imre

A vizsgált terület közigazgatásilag Hajdúnánáshoz tartozó, de attól 8 km-re lévő Tedej településrész, mely lakótelepével együtt a 20. század második felében, a Hajdúnánási Állami Gazdaság létrejöttével (1949) épült ki. Leíró jellegű munkám településtörténetként határozható meg, melynek legfontosabb célja, hogy általános képet adjon Tedej városrészeiről.

Lengyel Emese (Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Hatvani István Szakkollégium, II. Néprajz MA): Tánc és operett: A néptánc integrálása az operettekbe az államszocialista Magyarországon

Témavezető: Dr. Kavecsánszki Máté

Az előadásban a „Szakmai diskurzusok az operett-táncról az 1950-es évektől a rendszerváltozásig” című kutatási projekt eredményeit mutatom be. A kutatás tárgya azok a 20. század második felében fellelhető írásos dokumentumok, melyek középpontjába az operett-tánc került. Jelen előadásban a néptánc szerepére, pontosabban annak az 1950-es évektől kijelölt, operettekben betöltendő új feladatára fókuszálok. A vezető koreográfusok, a diskurzust alakító szakemberek kiemelten fontosnak tartották az operett-tánc haladó hagyományainak kérdéskörét, így a néptánc hagyományaira különösen nagy hangsúlyt fektettek. Ezekről a tervekről, a szakmai vitákról és konferenciákról a korabeli szakmai lapok folyamatosan hírt adtak. A cikkek módszeres feldolgozása után körvonalazódik, hogy az államszocialista Magyarországon a néptánc integrálása az új típusú operettjátékszűba milyen eszközökkel és milyen módon valósulhatott meg, s a szakemberek miként értékelték – siker, tévűt stb. – az egyes kísérleteket, programokat.

Az Információs és Technológiai Minisztériuma ÚNKP-20-1 kűdszámű Új Nemzeti Kiválűság Programjának szakmai támogatásával készűlt.

9:30 Kultúratudományi szekció

Levezető elnökök: Dr. Séllei Nóra Katalin – Dr. Szűcs Péter

Tarnai Csillag (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Eötvös József Collegium, III. Keleti nyelvek és kultúrák, japán szakirány BA): Traumafeldolgozás a konyhában – Yoshimoto Banana 吉本ばなな Konyha キッチン című kisregényének elemzése a nemi szerepek felől, valamint test- és térpoétikai szempontból

Témavezető: Dr. Máté Zoltán

Yoshimoto Banana 吉本ばなな Konyha キッチン című kisregényének központi eleme a halálesetek nyomán megjelenő trauma. Előadásomban bemutatom, hogy a Cathy Caruth meghatározása mentén értelmezett trauma nyomán megváltozott test- és térpoétikai percepció hogyan alakul át ismét azáltal, hogy a helykötődés (*place attachment*) és a környezeti irodalom (ambient literature) érzelmszabályozó hatása nyomán elkezdődik a traumafeldolgozás.

Nyerges Csaba (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Eötvös József Collegium, III. Magyar BA): A kategorizáció szerepe Jeffrey Eugenides *Egy test, két lélek* című regényében

Témavezető: Dr. Zsadányi Edit

Előadásomban a queer narratológia megállapításait felelevenítve elemzem Jeffrey Eugenides *Egy test, két lélek* című regényét. A műben látszólagos ellentét feszül az elbeszélő (Cal Stephanides) személyisége valamint a narratív keretezés között. A regény egy inkohere és nem-folytonos személyiségnek ad hangot; a narratívát mégis a kategorizáló mivolt jellemzi. Megvizsgálom, hogy az említett ellentét (téma és narratív keret) miképp jelenik meg a műben.

Takács Gergő (Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Hatvani István Szakkollégium, II. Angol-Történelem osztatlan tanári mesterképzés): The role of Hungarian suffix harmony in the adaptation process of foreign verbs / A magánhangzó-harmónia szerepe az idegen eredetű igék adaptációs folyamatában

Témavezető: Jánosy Márton Balázs

This presentation aims to provide possible explanations for the 'odd' adaptation process of German and English monosyllabic verbs. It compares two existing narratives accounting for problematic forms that these verbs take after the -ol or -el suffix is attached to their stems. The ultimate goal is to find which narrative is more neatly constructed and whether there is anything else missing from the explanation.

Az előadás célja hogy lehetséges magyarázatokat adjon a német és angol eredetű egyszótagos igék "furcsa" adaptációs folyamatára. Két már létező narratívát tervez összehasonlítani, amelyek a releváns igék rendhagyó átvételét magyarázzák, azokban az esetekben, amikor az -ol, illetve -el ige képző hozzáadódik a tőhöz. Cél továbbá az is, hogy tudományos érvekkel alátámasztott bizonyítékot prezentáljon a létező álláspontok elfogadhatóságára, illetve hogy fény derüljön rá: hiányzik-e még valami a képletből.

Jakab Andrea (Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Hatvani István Szakkollégium, I. Esztétika MA): The Experience of the World Wars in the 20th century Visual Representations of S. T. Coleridge's *The Rime of the Ancient Mariner*

Témavezető: Dr. Moise Gabriella

David Jones (1929) és Mervyn Peake (1943) által készült illusztrációk S. T. Coleridge Ének a vén tengerészről c. verséhez adják az alapot arra a kísérletre, hogy a két világháború tükrében elemezzem a műalkotásokat. David Jones alkotásait a trauma fogalma, valamint a művész transzszubsztanciációról és a történelmi emlékezetéről vallott nézetei felől közelítem meg.

Mervyn Peake illusztrációiban a háború tája fedezhető fel, valamint a fenséges elmélete is hozzájuk köthető.

Popovics Violetta (Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Hatvani István Szakkollégium, VI. Angol-Történelem osztatlan tanári mesterképzés): A fal túloldalán - A Rooseveltház asszonyai

Témavezető: Dr. Mathey Éva

Franklin Delano Rooseveltt és Eleanor Rooseveltt neve bizonyára sokaknak cseng ismerősen, hiszen a XX. század meghatározó személyiségei voltak: az elnök, aki talpra állította országát a nagy gazdasági világválság idején, és felesége, akit Harry S. Truman elnök, FDR utódja a világ első ladyjének nevezett. Franklin édesanyjáról azonban kevesebbet hallunk, pedig Sara Delano Roosevelt meghatározó szerepet játszott a házaspár életében. Eleanorhoz fűződő kapcsolata, mint a legtöbb anyós-meny viszony, nem volt mentes a konfliktusoktól.

Balogh Iván (Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Hatvani István Szakkollégium, VI. Angol-Történelem osztatlan tanári mesterképzés): American Indian Heroes in Country Music: John Trudell

Témavezető: Dr. Szathmári Judit

Country Outlaw singer-songwriter Kris Kristofferson was among the few who carried the torch of the American Indian cause. Kristofferson's song "Johnny Lobo" tells the story of Johnny Lobo, whose character is based on American Indian activist and author John Trudell. The song provides an insight into the life of Trudell, and, through him, gives an account of some of the landmark events that shaped American Indian life in the second half of the 20th century, such as the Wounded Knee takeover and the occupation of the Bureau of Indian Affairs headquarters in Washington.

Ozsváth Eszter Judit (Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Hatvani István Szakkollégium, II. Anglisztika MA): Miss-ing Street Art: The Portrayal of the Urban Woman in Miss Van's and Miss KK's Works

Témavezető: Dr. Moise Gabriella

The aim of my research is to investigate the fragmented representation of the "urban woman" in a segment of the European street art context, by comparing the works of a French street artist, Miss Van, and a Hungarian fashion designer and street artist, Miss KK. Besides depicting women in a completely different manner that is partly due to the artists' backgrounds, their pieces also draw attention to the (contemporary) body in street art, as a site of social vulnerability, dispossession, and knowledge. Miss Van, also known as Vanessa Alice, (spray-)paints eerie, sloe-eyed, often sexualized figurines, all appearing as primarily bodily creatures, bearing a few, yet extremely significant cultural markers on (and around) them. As her "counterpoint," Miss KK's taped-up collages of fashion dolls depict the urban woman as a somewhat fragmented, yet always essentially feminine and powerful being, thus implying that the (re)construction of the subject, and of the collective subject, for that matter, happens on a primarily outward level. However, in her works, femininity does not derive from the image of the body but of the clothes that the pictorial body wears. The semi-anonymous artist's works can be seen all over Budapest, and many of her works contain slogans and mottos that, ironically, apply critical resistance to the contemporary culture of consumerism. Judith Butler's concepts of feminism(s) and humanism(s) presented in works such as *Senses of the Subject* (2015), and her 2013 book, *Dispossession: The Performative in the Political*, co-authored by Athena Athanasiou, serve, among others, as a critical basis for my paper.

Papp Fruzsina Judit (Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Hatvani István Szakkollégium, II. Anglisztika MA): What Do We Do Now? Exploring the Symbolic Annihilation of Women

Témavezető: Dr. Bülgözdí Imola

The symbolic annihilation, a term coined by Gaye Tuchman, means that a certain minority or group of society is vaguely underrepresented. The symbolic annihilation of women in mass media has been present for decades, however, in the last couple of years, there is a tendency of subverting this process. There are numerous examples in both cinema and television that show that even though the problem itself has not been resolved, but the industry is showing a tendency to change; this presentation, therefore, aims to explore the possibilities creators have and the tools they can utilize through examples such as *Big Little Lies*, *Fuller House*, *Desperate Housewives*.

9:30 Társadalomtudományi szekció

Levezető elnökök: Bihari Ildikó – Dr. Balcsók István

Petróczi Márk (Budapesti Corvinus Egyetem, Biztonságpolitikai Szakkollégium, II. Nemzetközi Tanulmányok MA): Északi-sarkvidék - a klímaváltozás nyertese?

Témavezető: Siposné Dr. Kecskeméthy Klára

A klímaváltozás egyre előkelőbb helyet foglal el a közbeszédben, ami nem véletlen, hiszen a hatásai egyre érezhetőbbek. Amikor a tél közepén késő májusi idő van vagy amikor tavasz végén sarkvidéki hideg van, akkor mindenki észleli a problémát. Azonban a klímaváltozás geopolitikai következményeiről viszonylag kevés szó esik, pedig nagy hatással lesz a nemzetközi folyamatokra. Az előadás során az egyik leglátványosabban változó régió, az Északi-sarkvidék példáján keresztül mutatom be, hogy a világpolitikára milyen hatással van napjainkban és lesz várhatóan a klímaváltozás. Ugyanis ez a régió egyike azoknak, amik a legsérülékenyebbek a környezeti változásokkal szemben, így igazán alkalmas arra, hogy megvizsgáljuk: a klímaváltozás hogyan alakítja át a nemzetközi rendszert.

Mészáros Kinga (Nemzeti Közszerológati Egyetem, Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Biztonságpolitikai Szakkollégium, I. Nemzetközi biztonság- és védelempolitika MSc): Az Európai Unió energiadiplomáciai tevékenysége az új évszázad alkonyán

Témavezető: Dr. Remek Éva

Az EU számos kihívással néz szembe energiabiztonsága kapcsán. Az EU ugyanis hatalmas mértékben importfüggő az energetika tekintetében, s számos eset adódott a történelemben, amikor az európai energiaellátás harmadik országok tevékenysége miatt akadozott. Ellátásbiztonságának stratégiai partnerségekkel való garantálása mellett, ambiciózus klímavállalásai is vannak, s normatív hatalomként ezen kötelezettségek teljesítését más régiókban is elő szeretné mozdítani. Mindezen tevékenységeket aktív energiadiplomáciája keretében folytatja, amely az előadás keretén belül esettanulmány által kerül megvizsgálásra a déli szomszédságban.

Rémai Martin (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Eötvös József Collegium, III. Angol-Földrajz osztatlan tanári mesterképzés): Magyarország kutatási és fejlesztési ráfordításai

Témavezető: Dr. Balogh Péter

Egy ország egyik kiváló fejlettségi mutatója, a GDP-ből kutatásra, fejlesztésére, illetve egyéb innovációs beruházásokra felhasznált összeg mennyisége, valamint ennek a százalékos megoszlása. Előadásom során arra igyekszem választ adni, hogy hogyan teljesít hazánk e téren és hogy milyen tényezők állnak a háttérben. Összehasonlítom a ráfordítás hazai mértékét és forrásait az EU más tagállamaival. Emellett a felsőoktatásra fordított pénzüsszegek arányát is vizsgálom,

illetve a kutatók és az egyéb tudományos humán erőforrások számát, valamint igényeit, elsődlegesen a doktorandusz hallgatókét.

Konkoly Enikő Bianka (Debreceni Egyetem, Természettudományi és Technológiai Kar, Hatvani István Szakkollégium, I. Geográfus MSc): Az ingatlanfejlesztés gazdasági és társadalmi összefüggéseinek vizsgálata Debrecen városrészeiben geoinformatikai módszerekkel

Témavezetők: Dr. Túri Zoltán Krisztián - Szilágyiné Dr. Czimre Klára

Kutatásom célja, hogy megismerjem Debrecen elmúlt másfél évtizedben lezajlott fontosabb társadalmi és gazdasági változásokat és azok hatásait az ingatlanfejlesztésekre, az ingatlanpiac átalakulására, melyhez statisztikai adatok mellett távérzékelte és geoinformatikai adatokat is felhasználtam.

Konkoly Enikő Bianka (Debreceni Egyetem, Természettudományi és Technológiai Kar, Hatvani István Szakkollégium, I. Geográfus MSc): Az Interreg interregionális együttműködési programok vizsgálata geoinformatikai módszerekkel a 2014-2020 közötti költségvetési ciklusban

Témavezetők: Dr. Túri Zoltán Krisztián - Szilágyiné Dr. Czimre Klára

A kutatás során megvizsgáltam, melyek azok az országok, amelyek a legnagyobb szerepet vállalták az együttműködésben, melyek preferálták a közepes aktivitást, illetve mely országok nem kívántak aktívan részt venni az egész kontinenst behálózó programban. Ezek alapján kirajzolódott tendenciákat vizsgáltam és tematikus térképeken mutatom be az eredményeket.

Kukucska Zsuzsa (Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Humán Tudományok Doktori Iskola, Szociológia és Társadalompolitika Doktori Program, II. PhD): Általános iskolai oktatás a COVID-19 járvány idején

Témavezető: Dr. Czibere Ibolya

Előadásom középpontjában a kisiskolások körében megmutatkozó COVID-19 járvány hatásai, az oktatási keretek átalakulásai állnak, melyen belül prezentációm a pedagógusi nézőpontokra fókuszál. Ezáltal bemutatásom reflektál a pandémia által generált társadalmi és mentális problémákra, az oktatás területén szükségessé vált digitalizációra, a pedagógusokat érintő tananyag átadási nehézségekre, azaz a pedagógiai szükségállapotra, a karanténpedagógiára.

A prezentáció elkészítését az EFOP-3.6.1-16-2016-00022 számú projekt támogatta. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg.

Tóth Dalma (Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Humán Tudományok Doktori Iskola, Szociológia és Társadalompolitika Doktori Program, I. PhD): Visszatérés Epipóba - identitás mintázatok az egykori táborlakók emlékezetében

Témavezető: Simonné Dr. Csoba Judit

A *Visszatérés Epipóba* című film 2020-ban debütált Oláh Judit rendezésében. A dokumentum műfajából eredően a jelenség hívta életre a filmet, azonban annak szemiotikája meglehetősen gazdag. A tábor vezetőjének személye, valamint a mikroközösség jellegzetességei a karizmatikus vezető személyiségének hatását, s annak vizsgálatát teszi lehetővé társadalomtudományi szemszögből ennyi idő távlatából is. A visszaemlékezésekből megtudhatjuk, hogy a '80-as években rendezett tábor sorozatnak milyen jellegzetességei voltak, illetve a megszólalók hogyan interpretálták gyermekkoruk ezen részeit. Az előadás központi kérdése, hogy a múltidézések szerint a csoporton belüliiséggel milyen identitásképző folyamatok mentek végbe, melyeket a személypercepció elméletek, illetve a szociális identitással kapcsolatos feltevések mentén vizsgálom meg.

Béres Zsuzsa (Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Humán Tudományok Doktori Iskola, Szociológia és Társadalompolitika Doktori Program, V. PhD): Mitől elit az elit? - avagy egy lokális elitkutatás külső és belső meghatározásai

Témavezető: Dr. Kovách Imre

Az elitkutatások egyik fontos kérdése a kutatott társadalmi csoport konceptualizálása, mivel az elitek értelmezésekor többféle fogalom használatos. Bármely fogalmi megközelítést is vesszük kutatásunk alapjául, érdekes megfigyelni azt, hogy a kutatott csoport külső operacionalizálása mennyire van összhangban a csoport belső önmeghatározásával. Ugyanolyan, hasonló vagy akár teljesen különböző szerepek és funkciók mentén épülnek-e fel a külső és belső meghatározások? Előadásomban ezt a kérdést járom körbe, s válaszolom meg egy saját kutatás eredményeinek függvényében.

Egyed Emese Kitti (Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Hatvani István Szakkollégium, III. Pszichológia BA): Stressz, szorongás és a sérülések összefüggése sportolók körében

Témavezető: Dr. Csukonyi Csilla

Előadásomban elsősorban szeretném bemutatni a stressz-sérülés és stressz-megküzdés modelleket, amelyekre a kutatásom alapozom. Ezentúl néhány nemzetközi eredményt is prezentálnék, amiket szintén felhasználok majd. Végül a kutatásomhoz szükséges kérdőívekről ejtenék pár szót.

9:30 Természettudományi szekció

Levezető elnökök: Dr. Kalmár József – Dr. Kicsák Máté

Jedlőczki Ivett (Debreceni Egyetem, Természettudományi és Technológiai Kar, Hatvani István Szakkollégium, II. Biomérnök BSc): 1-C szubsztituált glikál származékok előállítása, funkcionálizálási reakcióik vizsgálata

Témavezetők: Dr. Juhász László - Homolya Ágnes

Észter típusú (OAc, OBz) védőcsoporttal védett, a C-1 atomon elektronszívó szubsztituenst tartalmazó glikál származékokat állítottunk elő. Ezen kívül megkezdtuk a 3,4,6-tri-O-acetil-D-galaktál-formamid klórazidálási és hidroxiazidálási reakcióinak tanulmányozását, a reakciókörülmények optimálását.

Rimanóczy Dóra (Debreceni Egyetem, Természettudományi és Technológiai Kar, Hatvani István Szakkollégium, III. Vegyész-mérnök BSc): Hibrid kitozán-szilika aerogél készítése és jellemzésére

Témavezető: Dr. Lázár István

Hibrid kitozán-szilika aerogél előállítása, jellemzése illetőleg az aerogélek fontossága a zöld kémiában.

Benedek Máté (Debreceni Egyetem, Természettudományi és Technológiai Kar, Hatvani István Szakkollégium, III. Kémia BSc): A tirozin oxidációjának tanulmányozása

Témavezető: Dr. Kállay Csilla

A tirozin a testünkben megtalálható 20 fehérjealkotó α -aminosav egyike. A szervezet jelátviteli rendszerének egyik legismertebb képviselője, a dopamin is a tirozinból származtatható. A tirozin az egyik legkönnyebben oxidálódó aminosav. Oxidációjának szerepe lehet bizonyos betegségek; pl. neurodegeneratív elváltozások kifejlődésében. Munkám során a tirozin oldallánc hidrogén-peroxid jelenlétében bekövetkező oxidációját tanulmányoztam. Kutatási eredményeink alapján ez a folyamat rendkívül összetett fotokémiai reakció, amelyben többféle termék is keletkezik, és képződési aránya függ a reakcióelegy pH-jától.

Jónás Andrea Petra (Debreceni Egyetem, Természettudományi és Technológiai Kar, Hatvani István Szakkollégium, I. Vegyészmérnök MSc): Az *Aspergillus fumigatus* humánpatogén gombafaj szénstressz válaszainak vizsgálata

Témavezető: Dr. Emri Tamás

Az *Aspergillus fumigatus* az egyik legtöbb halálos kimenetelű fertőzést okozó fonalas gomba faj. Ha sikerülne megértenünk, hogy hogyan képes alkalmazkodni az emberi szervezet számára kedvezőtlen adottságaihoz, a jelenlegieknél hatékonyabb antifungális terápiákat dolgozhatnánk ki. Vizsgálataim célja annak megállapítása, hogy a szénforrás éhezés és a szénforrás limitáció okozta stressz hogyan módosítja a gomba virulenciáját. Kutatásaim jelenlegi szakaszában sikerült egy olyan kísérleti elrendezést kialakítanom, amelyben megfigyelhetők a szén stresszválasz legfontosabb elemei és így alkalmas arra, hogy a gomba viselkedését RNS szekvenálás segítségével is tanulmányozzuk.

Kovács Ágnes Éva (Debreceni Egyetem, Általános Orvostudományi Kar, Klinikai Orvostudományi Doktori Iskola, Hatvani István Szakkollégium, III. PhD): PMMA és 3D nyomtatás alapú cranioplasztica öntészeti technológiájának továbbfejlesztése

Témavezető: Dr. Csernátory Zoltán

A legnehezebb csontpótlási feladatot az idegsebészet és a maxillo-faciális sebészet rekonstrukciós műtétei adják. Az eddigiek során tapasztalatot szereztünk olyan különleges pótlások öntőmintájának az elkészítésében is, mint pl. az orbita felső falának, vagy a calvaria jelentős kiterjedésű defektusának rekonstrukcióját szolgálta. Előadásom során bemutatom, hogy milyen lépések vezetnek egy csontpótlás elkészüléséhez, illetve a módszer tovább fejlesztéséről is lesz szó.

Az Információs és Technológiai Minisztériuma ÚNKP-20-3 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának szakmai támogatásával készült.

Szakács Bence (Debreceni Egyetem, Természettudományi és Technológiai Kar, Kémia Tudományok Doktori Iskola, Hatvani István Szakkollégium, I. PhD): Anhidro-aldóz tozilhidrazonok kapcsolási reakcióinak vizsgálata

Témavezető: Vágvölgyiné Dr. Tóth Marietta

Az utóbbi évtizedekben a keresztkapcsolási reakciók meghatározó szerepet töltenek be a szerves kémiában, az N-tozilhidrazonokat pedig egyre gyakrabban alkalmazzák kapcsoló ágensként szén-szén és szén-heteroatom kötések kialakítására egyaránt. A kutatási munkám célja anhidro-aldóz tozilhidrazonok triazolokkal, és egyéb N-heterociklusokkal történő kapcsolási reakcióinak vizsgálata.

* * *

**DEBRECENI
EGYETEM**

Debreceni Egyetem Hatvani István Szakkollégium
4032 Debrecen, Egyetem tér 1.; 4002 Debrecen Pf. 400.

www.hatvaniszakkoli.hu

hatvani@unideb.hu